

Nervozita přetrvává. Také letošní rok bude podle podnikatelů z Karlovarského kraje nestabilní

13.3.2023 - Jitka Čmoková | Krajský úřad Karlovarského kraje

Před rokem řada podnikatelů z Karlovarského kraje doufala, že po pandemii covidu-19 dojde ke stabilizaci trhu. Situace se ale v některých odvětvích ještě zhoršila.

Důvodem byla vysoká inflace, přetrvávající problém s nedostatkem materiálů, násobně vyšší ceny energií, dopady ruské agrese na Ukrajině, ale i nedostatek pracovní síly nebo třeba potíže v logistice. Ačkoliv se ve většině odvětví situace mírně zlepšuje, podnikatelé zůstávají opatrní. Ve vážné krizi zůstává stavebnictví, v regionu se ale naopak daří třeba e-commerce.

„Po dvou covidových letech se čekalo, že se svět vrátí do normálu. Bohužel v únoru způsobila ruská agrese na Ukrajině další nebezpečné rozkolísání trhu,“ říká Tomáš Linda, předseda představenstva Krajské hospodářské komory Karlovarského kraje (KHK KK). „Závěr roku už byl lehce optimistický. Potvrdilo se, že si Evropa umí i s touto složitou situací poradit. I přes to čekám, že první polovina letošního roku zůstane proměnlivá a každý podnikatel bude muset stále dobře propočítávat ceny na vstupech a výstupech.“

Pro zpracovatelský a strojírenský průmysl byl uplynulý rok plný náročných výzev a okolností. „Firmy se v roce 2022 potýkaly s velmi kolísavou poptávkou, celý trh byl velmi nestabilní a plný obav z budoucího vývoje. Zpracovatelé museli řešit nedostatek surovin, vstupních materiálů a komponentů jako například plastů, kovů, polovodičů, ale i třeba obalových materiálů. K těmto problémům se navíc přidalo také významné zvyšování cen energií. Celý rok 2022 byl ve znamení velkých inflačních tlaků a bezprecedentního zdražování vstupů do výrobních procesů. Navíc v druhém pololetí 2022 docházelo k poklesu poptávky a poklesu množství zakázek, sektor zpracovatelského průmyslu klesal. To mělo za následek zhoršování ekonomických výsledků firem,“ shrnul uplynulý rok Tomáš Musil, jednatel společnosti ept connector a garant sekce Strojírenství a zpracovatelský průmysl při KHK KK. Letošní rok by podle něj mohl přinést stabilizaci cen vstupů - materiálů a energií. Očekává se i obnovení poptávky, díky čemuž sektor mírně poroste. „Již po prvním měsíci roku jsme svědky tohoto mírného oživení. Nicméně firmy ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství z velké části ještě nestihly propsat zdražování vstupů z minulého roku, a proto budou nuceny požadovat od svých zákazníků vyšší prodejní ceny tak, aby se vrátily na své plánované ziskovosti.“ Jak však podotkl, potíže budou přetrvávat v evropském automobilovém průmyslu, kde stále neodezněly problémy s nedostatkem komponentů a z toho důvodu budou dodavatelské řetězce v automobilovém průmyslu velmi rozkolísané a těžko plánovatelné.

Z covidové krize se snaží vzpamatovat také lázeňství a cestovní ruch, což jsou pro Karlovarský kraj podstatná odvětví. Podnikatelé na začátku loňského roku věřili, že se situace ustálí. „Avšak hned počátkem roku přišla další rána - začal válečný konflikt na Ukrajině. Klientela z ruský hovořících zemí tvořila v našem regionu v posledních letech základ pro cestovní ruch a lázeňství. Prakticky ze dne na den jsme se museli začít orientovat na nové trhy. Dá se říci, že pro někoho se stalo novým trhem i tuzemsko. Zejména pro některé podnikatele z Karlových Varů,“ připomíná Josef Ciglanský, garant komorové sekce Lázeňství a cestovní ruch. „Z pohledu poptávky po lázeňských pobytech vyhlížíme letošní sezonu optimisticky. Doufáme, že by to mohla již být konečně po několika letech sezona, která proběhne `normálně`. Tuzemci poptávají jak lázeňské pobyty dvoutýdenní, tak

jednotýdenní relaxační pobyty. Dochází i k oživení tradičního zahraničního trhu Německa. Ubytovatelé z Karlovarska intenzivně oslovují nové trhy, aby nahradili významný výpadek ruský hovořící klientely. Nyní jsme v mimosezoně, moudřejší budeme v březnu,” vysvětluje a dodává, že momentálně podnikatelé v lázeňství a cestovním ruchu řeší téma řízení nákladové stránky podnikání. „Ceny vstupů rostou závratnou výší. A nejedná se pouze o energie. Významný je i vliv cen potravin, nákup veškerých služeb. Na to musíme i my reagovat v cenotvorbě, očekávám růst prodejních cen o zhruba 15 - 20 %,” vyčísľuje.

Pro stavebnictví byl uplynulý rok kritický a s problémy se podnikatelé potýkají i letos. Důvodem jsou enormní ceny stavebního materiálu, které se vyšplhaly na historický strop. Příčiny jsou stejné jako v ostatních odvětvích. Zatím se nedaří zvrátit ani dlouhodobý problém s nedostatkem pracovní síly. Celý trh je proto silně nestabilní. „Stavebnictví prožívá nejnáročnější období v novodobé historii,” říká Rudolf Borýsek, garant sekce Stavebnictví při KHK KK a generální ředitel společnosti Lias Vintířov. „Vše začalo před pár lety Green Dealem a v posledních třech letech eskaluje covidem, nedostatkem pracovníků a materiálů, problémy s logistikou, cenovou nestabilitou a její následnou explozí, energetickou superkrizí a to vše akceleruje konflikt na Ukrajině,” popisuje. Pokud se brzy nenajde řešení, obává se, že to bude pro řadu firem znamenat konec. Pozitivum spatřuje pouze v tom, že se zvyšuje zájem o učební obory ve stavebnictví. Otázkou však je, zda žáci u řemesla zůstanou. Velká nedůvěra a nervozita ale celkově na stavebním trhu panuje dál. Budoucnost se bude odvíjet od toho, jak se podaří stabilizovat jednotlivé segmenty, na kterých je stavebnictví závislé. Záleží také na tom, zda se lidé nepřestanou bát o své zaměstnání. Na to všechno budou následně reagovat jednotlivé části trhu. „Pro letošní rok je pro nás podstatné, aby vláda neomezila investice v oblasti dopravní infrastruktury. To jsou totiž jediné finance, se kterými může stavebnictví počítat. Města i kraje omezují investice, v soukromém sektoru už takřka došlo k zastavení investic. Nejhorší je situace ve spektru bytové výstavby,” dodává Rudolf Borýsek.

Jsou ale i odvětví, kterým se v posledních měsících dařilo. „V regionu roste aktivita v oblasti průmyslových nemovitostí a zázemí pro průmysl, e-commerce, logistiku a zpracovatelské subjekty. Myslím si, že loňský rok byl také nečekaně úspěšný a turbulentní pro subjekty podnikající v energetice. To, jak drasticky rostly ceny energií, vyvolalo potřebu zaktivizovat zdroje energie, které měly být utlumovány a se kterými se dlouhodobě nepočítalo,” doplnil Tomáš Linda, předseda představenstva KHK KK.

https://www.kr-karlovarsky.cz/krajske_listy/Stranky/230313-khk-vyhled.aspx